

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 74.

W NIEDZIELĘ DNIA 18. WRZEŚNIA 1796.

Z Wiednia d. 10 Września.

J. C. M. Raczyl wynieść mianowanego na prezesa do Forum Nobilium w Krakowie Urodzonego Wojnę, na aktualnego, swego tajnego konsyliarza bez opłaty zwy czayney tacy, który przeszley szrody wy konał iuż przysięgę wierności.

Wzmagający się coraz bardziej i konieczney potrzebie do popierania iak nayskuteczney terazniejszey kosztowney wojny, widzi się J. C. M. przymuszonym oczekiwać od swoich wiernych poddanych nadzwyczajnego wsparcia, ażeby nietylko odeprzyć pustoszącego wszystko nieprzyaciela od swych granic, ale nadto przymusić go do oczekiwanego nadaremnie pożądanego pokoju. Lecz oszczędzając J. C. M. z swej oycowskiej staranności ile możności ukochanych swych poddanych obiera zawsze mniej uciążliwe środki; spodziewa się tedy że każdy wierny poddany przekonawszy się o swej powinności i o potrzebie kraju, będzie się starał podług swej możności wesprzyć go dobrowolnym podatkiem, w pieniądzech, zbożu, koniach, wołach, ordynaryynych suknach, płutnach, drelichach, skurach, żelazie, stali, ołowiu i broni. — Czyniących podobne ofiary, będzie ich przychylność podług Naywyższego dworskiego dekretu pod d. 7. m. zaszłego, z wyrażeniem ich

imion w publicznych gazetach oznaymiona.

Deklaracya do czynienia wspomnianych ofiar ma bydź po prowincyach uczyniona w kraysamtach, a tu w Wiedniu, tak z miasta iako i z przedmieść w magistracie. Gdzie maia bydź takowe ofiary dostawiane, będzie poźniej oznaymione.

Czternasty nadzwyczajny dodatek do Wiedeńskiej gazety Nru 73.

W Sobotę d. 10 Września.

Podług ostatniego rapportu, ozwycięztwie otrzymanym od J. C. M. armii nad nieprzyacielską armią pod jenerałem Jourdan, zostawił nieprzyaciel przy swoiey spieszney ucieczce w Schweinfurtcie, oprócz innych wojennych potrzeb 90 armat, które się równie w nasze ręce dostały.

Nim obszerniejsze doniesienie o tym ważnym zdarzeniu nadeydzie, donosimy kapitulacyą Würzburga.

Dywizyynny jenerał Bellemont, komendant artylleryi armii Sambry i Mozy, iako terazniejszy komendant cytadeli Würzburgskiej propunuie następującą kapitulacyą:

1. Znaydujące się w cytadeli woyska będą miały ogodzinie 10 z rana wolne weyscie z honorami woyskowemi. Zezwolone.
2. Wyszedszy z forticy złożyć broń, wyiąwszy officyerow. Zezwolono.

Aaaa

3. Bramy cytadeli będą o godzinie 6 zrana woyskom Cesarskiem oddane. Zezwolone.
4. Officyerowie, podofficyerowie, prości i inni ludzie należący do artylleryi wozów, udadzą się na słowo do Francyi, że niebędą przedzy służyć, poki niebędą wymienieni. Odrzucone. Garnizon uda się w to miejsce gdzie mu kommanderujący jenerał wyznaczy.
5. Otrzymają swoje rzeczy, bagaże, iako też przynależne im podług rangi każdego konie. Będzie im oprócz tego darmo dostawione tyle wozów ile będzie do transportowania ich rzeczy i bagażów potrzeba, iako też żywność, furaze podług ustaw woyskowych aż do miejsca ich przeznaczonego. Odpo: Officyerowie otrzymają swoje konie i bagaże; do transportowania tych rzeczy będą im dostawione wozy; ale prości poniosą sami swoje bagaże. Dla koni officyerskich niebędzie furaz dostawiony, ponieważ się to sprzeciwia woyskowym ustawom; ale eskortujący ich officyer poda im sposob iż ich będą za pieniądze mogli dostać.
6. Będzie im wolno udać się do miasta i 3 godziny zabawić dla obrachowania się z gospodarzami i odebrania swoich rzeczy. W przeciagu tego czasu będą doznować opieki i bezpieczeństwa. Odrzucone. Wszystkie w tej mierze reklamacye, mają być na piśmie uczynione.
7. Chorzy i ranieni zostaną się w szpitalach cytadeli; tam będą po ludzku traktowani, i potrzebne opatrzenie mieli, a potem udadzą się za przeznaczeniem garnizonu. Zezwolone.
8. Artyllerya cytadeli, zapas wojennych sprzętów i żywności, jednym słowem, co należy do woyskowych magazynów, iako też wozy i konie artylleryczne, wyjąwszy officyerskie, w 5 artykule przytoczone, będzie oddane Cesarskiemu kommissarzowi, przez wyznaczzonego z podpisem jenerała do tego officyera i officyalistę. Zezwolone.
9. Wojenna kassa będzie tym samym sposobem oddana; lecz będzie z niej ujęta potrzebna summa na utrzymanie na pół

miesiąca wszystkich officyerów, prostych i od artylleryi ludzi. Odpowiedz: Gdy od dnia poddania się cytadeli, brańcy wojenni przechodzą na żołd Cesarski, zatem niebędzie z kasy wojenney nic udzielone.

10. Nienależące do woyskowości osoby, będą miały podług zwyczaju wolne wyście. Zezwolone. Z wyjątkiem jednak, iż kommissarze woyskowi zostaną się w zastaw, za uwiezionych z Würzburga zakładników, i za tych tylko mogą być wymienieni i w przeznaczonym dla siebie w dziedzicznych krajach miejscu, muszą się swoim kosztem utrzymywać. Inne zaś nienależące do woyskowości osoby, nawet i od artyllerycznych wozów parobcy, będą do domów odestani. Działo się w cytadeli Würzburgskiej d. 18 fruktidor (4 Września 1796.)

Podpisano *Bellemont.* Podp: *Hra: Plunquet.*
Chauvel. *kommandant*
Depoltre. *miasta inie-*
niem J. C. Mei

Z Londynu d. 26 Sierpnia.

Wczoray rano przybył tu od naszego posła w Madrycie margrabiego Butę kapitan Grégory z depezsami, które zapewne wielkiej wagi być muszą, gdyż się zaraz o godzinie 12 gabinet zebrał i aż do 4 godziny siedział. P. Pitt, hrabia Spencer, lord Grenville W. kanclerz byli przez umyślnego posłańca ze wsi sprowadzeni; Xze Portland, PP. Dundas i Windham byli tu tylko z ministrów przytomni. Podobieństwo zerwania pokoju z Hiszpanią powiększa się co raz bardziej i papiery spadły już wczoray o 1 procent. Utrzymują tu, iż w ostatnim traktacie Hiszpani z Francją znajduje się sekretny artykuł, którym Francya zawarowała dla Hiszpanii Gibraltar, a dla siebie Portugalską brazylią. Potwierdza się także wiadomość iż Francuzka flota wyszła razem z Hiszpańską pod admirałami Solano i Langara d. 4 z Kadyx, i że admirał Mann który stał pod Kadyx złączy się z eskadrą J. Jarvis na szrodziemnem morzu. W krotce musi się okazać, czy bę-

dzimy mieli powszechny pokoy, czy się też teatr wojny daley rozszerzy. — Handlujący kupcy do Oporto, którzy wczoraj znowu z P. Pitt konferencyą mieli, nie odebrali od niego pocieszney odpowiedzi względem bezpieczeństwa ich towarow. Bydź to może, iż Portugalia będzie przymuszona przystąpić do Hiszpańsko-Francuzkiej konfederacyi, albo przynajmniey porty swoje dla Anglikow zamknąć. — Kurjer który przywiozł ostatnie depesze z Madrytu, przybył na Angielskim okręcie Amphitrite o 28 armatach; jak tylko stanął w Falmut, została wszelka komunikacya z nim zakazana. — O wyjściu floty Hiszpańskiej z Kadix doniesiono także przez umyślnego kurjera z Gibraltaru, poczym była rada gabinetowa i wysłano natychmiast kurjerow do Petersburga i Lizbony. — Tutejsze pisma przywodzą, iż dwor Portugal-ski żądał od Anglii 50,000 woyska i przynajmniey million f. szt. bo inaczej będzie musiał uleść żądaniom Francuzkiem. Opozycyjne pisma straciły już zupełnie nadzieję do utrzymania pokoju z Hiszpanią. — Nasze siły morskie wynoszą w wschodnich Indyach 28 wojennych okrętow. — Tomasz Pań pisał list do prezydenta Wasingtona, w którym mu wyrzuca iż ostatni traktat północney Ameryki z Anglią, jest bardzo przeciwny republikańskowemu &c. — W Portugalii czynią nawiększe uzbroiania. — W Irlandyi formuje się towarzystwo dla zabezpieczenia kraiu od napadu Francuzow. — Wiele rodziny Angielskich, które się w Liwornie bawiły, udały się do Gibraltaru.

Z Londynu d. 30. Sierpnia.

Papiery spadły znowu wczoraj znacznie, i przyszły już do tak niskiej ceny jak były na końcu Amerykańskiej wojny. Przyczyna tego spadnienia, jest częścią obawa wojny Hiszpańskiej, chociaż nasz rząd miał jak naydogodniey odpowiedzieć na pretensye dworu Madryckiego; częścią też rozpuszczona wieść, iż Francuzi mocno o wylądowaniu do jedney z naszych wysp zamýsłali. Następujący list przybył tu wczoraj z Poole:

” Tego rana przybył tu opatrzony listem bezpieczeństwa Francuzki okręt z Cherburga z ieńcami. Ci donoszą iż bardzo wielka liczba kaperskich okrętow na morzu się znayduie; daley zapewniają iż wzdłuż brzegów Francuzkich na jakąś ważną wyprawę bardzo się uzbraiają. Słyszeli także iż w Brest i w tamtejszych okolicach zebrano wiele woyska, ażeby do Anglii albo do Irlandyi przedsięwziąć wylądowanie. — Podobnych wieści da się tu jeszcze tej jesieni jeżeli pokoy nie nastąpi wiele słyszeć. Ta nieszczęśliwa ze wszystkich stron wojna, skłoniła nakoniec rząd nasz do wysłania P. Hammond z propozycyami pokoju, i tyle teraz widzi potrzebę pokoju, ile dawniey był za popieraniem wojny. Lecz strona opozycyjna, która się cieszy ze zwycięztwa republikańnow, powiada iż P. Pitt nie jest tym mężem, któryby mógł pokoy zawrzeć, iż to nie jest rzecz rzadka w historii Angielskiej, iż minister, który wojnę rozpoczął, niezawiera pokoju; zatym nim można o pokoiu myśleć, potrzeba żeby wprzód zaszła odmiana w administracyi. — Gdy w teraźniejszym pałożeniu Włoch i przy obawie wojny z Hiszpanią ciężko myśleć o utrzymaniu się przy Korsyce, więc podług opozycyjnych pism, miano na radzie gabinetowej nie tylko radzić o porzuceniu tej wyspy, ale już nawet udecydować, i tamtejsze garnizony Angielskie mają bydź częścią do Gibraltaru, częścią też do powiększenia naszych sił do St. Domingo odesłane; lecz wielu wątpi jeszcze o tej wiadomości; to ma bydź jednak prawda, iż wice krol P. Elliot powraca z Korsyki. — Admirał Colpoys, który około Brest krążył, powrócił prawda z swoją eskadram do Angielskich portow, ale tam zostawił admirała Gardner do uważania Francuzkiej floty, która się z 12 liniowych okrętow i tyleż fregat składa. — Z Plymut poszły jeszcze 2 liniowe okręty o 74 armatach do admirała Gardner eskadry pod Brest. — Admirał Christian, generał Abercrobie i

margrabia Bouillé powrocili z zachodnich Indyy na fregacie Arethusa do Porsmut nazad. — Admirał Parker powrocił także dla słabości zdrowia na okręcie o 74 armatach z konwojem z Jamayki. Z śródziemnego morza przybył admirał Linzee z wielą kupieckimi okrętami do Portsmouth. — P. Pitt zabawił 3 dni na wsi Dropmore u lorda Grenville. Hiszpański pocztowy okręt, który wiezie odpowiedź na pretensye dworu Hiszpańskiego od naszego rządu, i depesze od Hiszpańskiego posła margrabiego de las Casas, stoi w Falmut pogotówiu do wyścia na morze. Dopoki jeszcze sam poseł nieodjedzie, jest nadzieia iż zatargi zgodnie załatwione zostaną. — Gdy kilka okrętów Rofsyjskich odebrały rozkaz, żeby do domu nazad powrociły, będzie eskadra admirała Macbride 4 liniowemi okrętami z Chatam zmocniona.

Podług uczynionego niedawno ob rachunku, wynosi liczba Francuzkich niewolników w Anglii do 16,000 ludzi, a Angielskich we Francyi niemasz iak 4000. — Jle nasza radość była wielka, że na raz na 7½ pencow chleb spadł, tyle znowu jest całe publikum nieukontentowane, iż ta radość tylko parę dni trwała, bo wczoray poszedł znowu o 1 penc w górę. Poki rząd nieobmyśli sposobow do poskromienia monopolistów, żeby nieprzedawali podług swego upodobania zboża i maki, to w czasie największych urodzaiow będziemy niedostatek cierpieć. — Nieszczęściem odkryto teraz, iż Mary Notto, iako mniemana zaboyczyna hrabiego Moneron została niewinnie obieszona, gdyż prawdziwy iego zaboyca Francuzki emigrant sam się teraz wydał. W tym miesiącu odebrało sobie wiele osób sami życie; ostatniego tygodnia było w samem w Londynie 3 samo boystw. — Rząd wydał rozkaz do wszystkich dozorcow hrabstw w Anglii i Wallis, aby podali listę wszystkiey zdatney młodzieży do noszenia broni i lata ich, iako też sposób do życia. — Zamki i brzegi nasze będą amunicyą opatrzone. — W przeciągu jednego roku, przyszło i wyszło z Portu Londyńskiego 13,500 okrętow, któ-

rych ładunek od 60 do 70 mill. f. szt. szacią. Około 140 kupieckich okrętow przybyło z swoim konwojem z zachodnich Indyy, a około 60 z Smirny, Gibraltaru i Turczach. — Fregata nasza Active, powracając z Quebeck rozbiła się na rzeczce St. Laurence. — Flotta kupiecka z Jamayki przybyła powiększey szczęści szczęśliwie do naszych portow. Ta i inne z północnego i śródziemnego morza przybyły floty, wynoszą przeszło 400 okrętow; jeszcze niepamiętaią, żeby kiedy tyle okrętow kupieckich z różnych stron do naszych portow razem przybyło. Wartość tych flott rachują przy najmniej na 11 mill. f. szt.; opłata od towarow przyniesie rządowi znaczny pieniądz. — Admirał Colpoys, ma w krotce z znaczną wojenną flotką ku brzegom Portugalii i do Gibraltaru popłynąć. — Z Gibraltaru donoszą pod 19 t. m. iż dotąd nieprzeszedł tamteży żaden obcy okręt; a zatym wyszła świeżo Hiszpańska i Francuzka z Kadyx flotta, musiała wziąć inną drogę. Jeżeli Francuzka flotta Rycherego ma zamiar złączyć się z Tulońską flotą, to przydzie do spotkania się z admirałem Jarvis, który około Tulonu krąży. — Rozkaz wystawienia korpusu emigrantow, które miało do Gibraltaru albo do zachodnich Indyy poyść, został świeżo cofniony. — Nasze wojenne okręty przyprowadziły znowu 5 Francuzkich kaprow. Sloop Suffisant przyprowadził także do Plimut wielki kupiecki Francuzki okręt l'Oiseau z winem, Ryzem &c który z Bordeaux, iak slychać do Altony był przeznaczony. — Wschodnio-Indyjska kompania, chce sobie korpus wojska do zastąpienia swego handlu wystawić. — Słychać znowu iż się parlament około 10 października ma zgromadzić. — Dla Xcia dziedzicznego Württemberskiego, gotują już w St. James pokoje, który tu w krotce jest spodziewany. — Sławny kawaler d'Eon, który w pewney kompanii chciał sztykowność swoją w fektowaniu okazać, został przypadkowem sposobem ranny; iego przeciwnika złamał się rapier i uwiązł mu dosyć głęboko w piersiach. Rana niema być jednak niebezpieczna.

W N I E D Z I Ę L Ę D N I A 18. W R Z E Ś N I A 1796.

Z Paryża d. 28 Sierpnia.

Za pewną rzecz tu mówią, iż traktat alliansu między Francją i Hiszpanią został w nocy z 18 na 19 t. m. w St. Ildefonso podpisany. Z zawartych w nim artykułów tylko tyle jest wiadomo, iż sobie obydwie potencje na wzajem swoje posiadłości w Indjach gwarantują. Hiszpania bierze na siebie obowiązek nakłonić Portugalii do zamknięcia portów swych Anglikom. Francja ma także pozwolenie do ścięcia drzewa na wyspie Campeche, tak jak dotąd Anglikom służyło. Rzeczpospolita Batawska ma wolność przystąpić do tego alliansu.

W tym momencie nadszedł z Medyolanu od kommissarzy rządowych następujący raport:

Z Medyolanu d. 3. Fructidor (20 Sierpnia.)

Obywatele Dyrektorowie! Przesyłam wam list, któryśmy właśnie od dywizyjnego generała Berthier odebrali. Wyczytacie z niego, żeśmy już zupełnie panami są jeziora Garda, że nieprzyjaciel opuścił Riva, że popalił swoje statki, które na wspomnianym jeziorze miał, i że się cofnął do Trydentu. — Już wszystkie środki są poczynione do wykonania wielkiego planu tej kampanii, który musi upokorzyć naszych nieprzyjaciół i zapewnić pokój. Bądźcie pewni o naszej gorliwej przychylności. Pozdrowienie i braterstwo.

Podpisano Garrau i Salicetti.

List dywizyjnego generała Berthier, do Kommissarzy rządowych, Salicetti i Garrau. Z głównej kwatery Brescia d. 2. fructidor (d. 19 sierpnia).

Obywatele Kommissarze! Wszystko idzie dobrze; nieprzyjaciel już jest pod Trydentem; opuścił Riva popaliwszy wprzód swoje statki na jeziorze Garda. Główna kwatera generała Wurmsera jest o 2 mile za Trydentem. Teraz zatrudniamy się postawieniem w stanie do marszu naszych dywizyj, i rozpoczęciem nowej kampanii, która ostatni raz zada naszym nieprzyjaciółom. — Spodziewam się za parę dni wymienić wszystkich naszych zbrojnych braci, którzy się w liczbie: 163 officyerów, 169 sierżantów, 360 kapralów i 1608 żołnierzy, w ręku nieprzyjacielskich znajdują. Przyznam się, iż czuję największe ukontentowanie widzieć naszych walecznych republikanów powracających pod chorągwie wolności, pod którymi z odwagą walczyć będą.

Podpisano Berthier.

Do Brest weszło z Orientu i St. Malo 17 do Hawr 7 dobrze ładownych transportowych okrętów pomimo ścigania Anglików.

W Genui obchodzono na d. 15 t. m. wielką procesję, która od roku 1637 tylko co 25 lat obchodzona bywa; stosownie do początku tego nabożeństwa, pod czas mszy ofiarował Doża otoczony Patrycjuszami &c. koronę, berło i klucze miasta.

Najświętszej Pannie, potym złożył ich na gradusach iey ołtarza, uznając ją przez ten czyn iako patronkę i opiekunkę rzeczypospolitey.

Wczoray obchodzono tu i w całej rzeczypospolitey święto starców, wspo- sobie iak się już dawniey namieniło. Tu w Paryżu zaprowadzono 12 starców, z kaźdey municypalności po iednym w wie- czor na operę, dla których osobne łoża wygotowane były.

Deputowany Fermond zdał na selsyi radył pięciuset d. 26 sierpnia rapport o skarbie, w którym rzekł: "Pod wolnym rządem powinien każdy obywatel znać stan majątku publicznego. Zaufanie i kredyt niemogą być nakazane; ale nie bar- dziey niespaznia ich wzrostu, iak kiedy stan skarbu pokryty zastoną tajemnicy, i kie- dy rząd niechce z otwartości o nim mówić. Oświadczyliście obywatele prawodawcy, iż chcecie zwyczajne od nadzwyczajnych wydatków oddzielić, i że pierwsze tak da- leko będziecie się starali okrzesać, żeby 500 millionow nieprzechodziły. Dążycie do tego celu szypkiem krokiem: przychód do skarbu w aktualney wartości, postawi was w stanie w takiey samey wartości do płacenia. Kiedyż był moment pomyś- niejszy zaprowadzić porządek w skarbie, oszczędność w wydatkach i przywrócić ro- wnowagę wszędzie, ieżeli nie teraz, kiedy nasze zwyciężkie armie wszędzie gdzie przydą wybierają kontrybucye i niemi się utrzymują, i kiedy rząd przez oddzielne pokoje, które poprzedzają powszechny pokoy, zmniejszył liczbę naszych nieprzy- iaciół? Dyrektoryat żądał od was na po- czątku waszych selsyy 1500 millionow na służbę tego roczną; ale skoro Wanda zosta- ła uspokojoną, i rozmaite wydatki usz- czuplone, z mniejszyła się znacznie ta summa. Nasze wydatki, które w zwy- czaynych czasach wynosiły do 500,000 liwr: na dzień, wynoszą teraz około 3 mill: na dzień, a zatem do 1100 mill: na rok; więc do 1 Wentos 20 lutego 1796 wy- niesą 400 mill. Lecz ta summa już jest zapewniona, i przychody roczne dojdą do 1200 mill. Kommissya jest tego zdania

żeby jeszcze nałożyć od gościńcow, na ta- bakę i na różne zbytkowe przedmioty po- datek. Lud Francuzki może zatem być spokojnym. Rząd potrzebuie prawda pa- pierowej monety; lecz niezawisło od nie- go nadać iey powszechną i pewną wartość; ale podniesie iey kredyt nazznaczając temu nadgodę, kto iey będzie używał, i że może nią zapłacić co jest winien krainowi. Poró- wnaycie teraz nasze położenie, z tym, w którym się rzeczpospolita przy zaprowa- dzeniu konstytucyi znaydowała. Jaka ro- żnica! W ten czas zbywało na wszystkim, nie było handlu &c. Teraz jest podostat- kiem żywności; handel znown ożył, osta- tni iarmark w Beaucaire jest tego dowo- dem. Zaufanie, które wpałacie, utwier- dzi kredyt, i wnet zobaczycie piękne te widoki rozszerzone i wasi współobywate- le będą używać owoców waszych prac. Po skończoney mowie Defermond, dekre- towała rada: 1) Dyrektoryat ma moc za- ległości i terażniejsze dochody dobr klasz- tornych w Belgii powybierać i oraz tych- że dobr za 100 mill: sprzedąć. 2) Zaległe z 2go i 3go roku i dawniejszych lat zaleg- łości podatkow, mają być w przeciągu iednego miesiąca w gotowych pieniądzech lub w mandatach podług biegu zapłacone. Defermond okazał w tym raporcie, iż rzeczpospolita ma jeszcze na długach do 1015 mill: 999,678 li: to jest: z przymuszoney pożyczki 349 mill: gruntowego podatku ro- ku 4go 300, a papierow zagranicznych 8 millionow.

Z Medyolanu d. 17. Sierpnia.

Słychać iż jenerał Buonaparte obiał Roveredo i idzie do Trydentu. Leweskrzy- dło postąpiło także przeciwko jeziorowi Garda. Mantua jest na nowo od d. 12 o- bleżoną, i zdaie się iż Francuzi na obleże- niu przestaną.

Od Menu d. 2. Wrzesnia.

Francuzi opuścili d. 29 p. m. Forch- heim. Austryackie patrole zachodzą już od Noremberga, aż ku Würzburgowi. Za- brani od Francuzow z Ambergu zakładni- cy, między któremi są obydwaj bracia hra-

biowie Holastein, prezydent rządowy hrabia Taufkirch i sędzia ziemski Gobel, zostali na d. 28 na przedmieściu w Bambergu od Austriackiego patrolu uwolnieni i do Noremberga zaprowadzeni. — Siedzący komendant i sztabs-officerowie w więzieniu w Spanden za poddanie niegdyś fortecy Reinsfels Francuzom, zostali po większej części wypuszczeni i wina im darowana. Pułkownik Lenz, który był niegdyś drugim komendantem Reinsfelsu, idzie w randze podpułkownika w zagraniczną służbę. D. 26 przybył już do Hanau.

Z Bruxelli d. 1. Września.

W dawney Flandryi między Brügge, Ostendą i Dunkierką zbiera się znaczna armia i tam stanie obozem. Zwewnątrz kraju przybyły już tam rozmaite korpusy, a wkrótce nadejdzie ich więcej. Przyczyna ściągnięcia tu tak znacznej liczby wojska, nie jest jeszcze wiadoma; ale najsławniej iż jest dla obrony naszych brzegów przeciwko Anglikom, których flotta krążyła przed kilką dniami około Ostendy, i która Francuzkiego wyszłego z Dunkierki niedaleko brzegów roztrzylała, przeznaczona. — Przeciwno 6 za aresztowaniem nie dawno o bund osobom, między którymi jest 2 zakonnice i 1 karmelita, wydał sąd przysięgłych wyrok oskarżenia; zostały więc zaraz pod znaczną eskortą do kryminalnego więzienia zaprowadzone i trybunałowi kryminalnemu departamentu Dyle do sądenia oddane być mają. Na d. 21 p. m. wydał dyrektoryat na wiele supplik nieprzytomnych Niderlandczyków aby byli z listy emigrantów wymazani rezolucją, iż niema miejsca o tym naradzenie, ponieważ się z tamtąd jeszcze przed złączeniem tego kraju z rzecząpospolitą oddalili. — Do bra duchowne zacczenia już w departamencie Składy spisywać.

Z Hagi d. 3. Września.

Od dawnego czasu zanosilo się na zerwanie Hiszpanii z Anglią, teraz zdaie się już do skutku przychodzić; allians Hiszpanii z Francją, do którego i nasza rzeczpospolita należy ma być wkrótce podpisa-

ny. Gdy już skombinowana Francuzka i Hiszpańska flotta na morze wyszła, potrzeba się co dzień coś ważnego spodziewać. — Dwor Hiszpański wyznaczył na swego ministra przy naszey rzecząpospolitey don Juan Anduaro. Obywatel Columbo został kommissarzem na ułatwienie handlowych sprzeczek między Hiszpanią i Holandją wyznaczony. — Podług publicznych pism składa się teraz marynarstwo Hollenderskie z 4 okrętów o 74 armatach, 10 o 68 4 o 56; do tego przydać należy 29 fregat o 44 do 20 armat i wiele pomniejszych okrętów. Wiele nowych liniowych okrętów spuszczone już z warsztatów i będą także uzbroione. Słychać iż nasza flotta złączy się z Hiszpańską i Francuzką flotą. Mamy tu pewną wiadomość, iż jeszcze d. 5 p. m. wyszła z Brest Francuzka flotta z 6 liniowych okrętów, 2 fregat i 3 korwet złożona, pod komendą admirała Villaret i ma na 6 miesięcy żywności.

Z Warszawy d. 13 Września.

Tuteysza Policja wydała następujący zakaz: "Postrzeżono iż tuteysza młodzież, przez czarne piora nakapeluszach roznić się zwykła. — Każda dystynkcyja, którą ogólnie nie iak modę uważać można już dotąd dawno i częstokroć zakazaną została; osobliwie zaś ten zakaz czarnych się tyczy kitek, które iako znak wojskowy tylko artylleryi dozwolone są. Zatem tak wojsko iako i officjaliści Policji mają zlecenie osoby, które mimo niniejszego zakazu, takowe rozniące znaki na dalby nosili, natychmiast aresztować i sądom gubernialnym do indagacyi i ukarania ich przystawić. Co dla przestrogi publiczności się oznajmuie. Datt w Warszawie d. 5 Września 1796. J. K. M. Pruskiey Guber: i Prezydium Policji.

Podpisano de Wendesfen.
Schimneffennig.

Z Frankfurtu d. 2. Września.

Po nadszłych wojennych zdarzeniach z Franken zostało miasto Hanau zrozkażu rządcy Dahlwig na d. 28 p. m. zamknięte i wszystkich urlaubników po aresztowano.

— Na d. 29. p. m. wyszedł tu rozkaz żeby o wojnie i Francuzkich interesach nie mówić. Tego samego dnia nakazano 100 fur dostawić do przewożenia magazynów. Dzień przedtym odesłano ztąd jeneralną wojenną kasę i kontrybucyjne pieniądze na 11 wozach do Koblentz. — D. 30 został tu jenerał kwatermistrz wyższego Reńskiego cyrkułu Gmelin, z rozkazu kommandanta aresztowanym. — Od kilku dni chodzą burmistrze z kapitanami mieyskiemi, w każdym cyrkułe do zbierania na kontrybucyą dobrowolney ofiary. Po bogatych cyrkułach zebrali około 60,000 ryńskich, a po uboższych około 10,000.

Z Augszpurga d. 27 Sierpnia.

Przedwczorajem zaszła znowu nowa i żwawa potyczka między republikanami i korpusem Kondensza w okolicach Landsbergu; ostatni poniosłszy znaczną stratę musieli się cofnąć. Wczoray weszli Francuzi do Landsberga. — Korpus jenerała Moreau stało wczoray między Dachau i München; główna jego kwatera jeszcze tu dziś była. — W potyczce d. 24 pod Friedbergiem mieli Francuzi 1500 zabrać niewolnika. Jenerał Francuzki, który się w przeprawie przez Lech utopił nazywa się Houet.

Z Tyrolu d. 22. Sierpnia.

Główna kwatera feldmarszałka Wurmsa, przenosi się z Trydentu daley do Botzen, gdzie już do przybycia iey wszystkie przygotowania czynią, i we wszystkich domach pierwsze piętra wyprzątniono. Jazda musi się z niedostatku furazow jeszcze daley cofnąć. Okolice, które przed Botzen leżą nie są bardzo gorzyste, ale za Botzen zaczęta się dopiero wiel-

kie gory, które do obrony tego kraju służą. Tutay się cała armia razem ściga i woluntaryusze łączą się z armią; ale jeżeli się feldmarszałek Wurmser chce utrzymać w tym położeniu, to potrzeba, żeby korpusa, które w tyle iego stoją, niepozwały w targnąć Francuzom przez Vorarlbergskie i Bawaryą. Posuwanie się jenerała Moreau zda się bardzo niebezpieczne, gdyż zakrawa chociaż zayść feldmarszałkowi Wurmserowi z tyłu. — W tym momencie słysząc, iż jenerał Buonaparte opanowawszy Roveredo, do Trydentu idzie, iż druga kolonna Francuzow, która się do jeziora Bodeńskiego posunęła ku Insprukowi zmierza.

Od Donau d. 2. Września.

Wczoray słyszano tu od zachodniej strony od Ratysbony w okolicach ku bracie S. Jakoba tęga kanonadę; w wieczor przywiozł nam Cęsarski officyer nowinę iż Francuzi zostali pobici i aż do Neuburga nazad odparci. Do czyniacey w tych stronach pod jenerałem Nauendorff armii idzie jeszcze bardzo wiele posiłkow. — Dwór Palatyński stara się o zawarcie zawieszenia broni; pojechało już na ten koniec 2 ministrow z München do jeneralskich Francuzkiey. Ci mają oświadczyć imieniem elektora, iż jeżeli niedojdzie zawieszenie broni, tedy 20,000 woyska iest w gotowości do złączenia się z Austryakami. — Z München mamy pewną wiadomość, iż to miasto iest dla ostrożności zamknięte; przed bramami niemasz jeszcze Francuzow, ale tam Kondenszowscy stoją; oprocz tego ma się jenerał Moreau cofać, i od strony Lechu i Donauwert niema się czego obawiać.

D O N I S I E N I E.

Pódlacie się Publiczności do wiadomości, iż Kamienica w Krakowie w ulicy S. Jana pod Nrem: 483 stoiący w Ratuszu Krakowskim o godzinie drugiej po południu, na dniu piątym miesiąca października roku niniejszego 1796 sprzedarzy odprawiać się będzie licytacya, a życzący sobie iey kamienicy nabydź niech się w wyznaczonym czasie i mieyscu znajdnie.